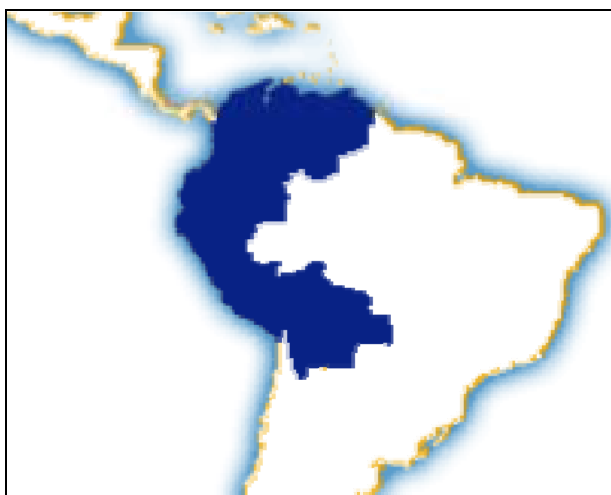

Economische Nieuwsbrief

Nederlandse Ambassades

Bolivia – Colombia – Ecuador – Peru – Venezuela

Nummer: 1

maart – april – mei 2009

De Economische Nieuwsbrief voor de Andesregio is een publicatie van de Nederlandse Ambassades in Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru en Venezuela.

CONTACTPERSONEN

Ambassade La Paz, Bolivia

Harmen van Dijk, Desirée Ooft

www.mfa.nl/lap

LAP-EZ@minbuza.nl

Ambassade Bogota, Colombia

Joel Brounen

www.mfa.nl/bog

BOG-EZ@minbuza.nl

Ambassade Quito, Ecuador

Arno Ambrosius

www.embajadadeholanda.com

QUI-EA@minbuza.nl

Ambassade Lima, Peru

Mariëlle Geraedts, Carla Brokking

www.nlgovlim.com

LIM-EA@minbuza.nl

Ambassade Caracas, Venezuela

Luc Schillings

www.mfa.nl/car

CAR-EA@minbuza.nl

INHOUDSOPGAVE

(CTRL + klik om hyperlinks te volgen)

REGIONAAL

- ✦ [EU-Onderhandelingen economisch akkoord](#)
- ✦ [50e Jaarvergadering van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelings Bank \(IADB\) in Medellin](#)

BOLIVIA

- ✦ [Macro-economisch](#)
 - [BNP Bolivia groeit met 6,1% in 2008. Voor 2009 wordt een groei verwacht van 4 - 5%.](#)
- ✦ [Investerings](#)
 - [SNS Reaal investeert in Microkrediet in Bolivia](#)
 - [Franse en Japanse bedrijven geïnteresseerd in Boliviaans Lithium](#)
 - [Bolivia nationaliseert BP Air](#)
- ✦ [Activiteitenagenda](#)

COLOMBIA

- ✦ [Macro-economisch](#)
 - [Colombiaanse economie komt in recessie terecht](#)
 - [Sterke devaluatie van de Colombiaanse peso tegenover de dollar](#)
- ✦ [Investerings](#)
 - [Lancering regeringsplan havensector](#)
 - [Ecopetrol groeit als multinational](#)
- ✦ [Handel](#)
 - [Succesvolle handelsmissie Maritieme Sector tussen 11-16 mei naar Nederland](#)
 - [Agrarische missie naar Colombia en Peru](#)
- ✦ [Activiteitenagenda](#)

ECUADOR

- ✦ [Macro-economisch](#)
 - [Economische verwachtingen 2009](#)
- ✦ [Investerings](#)
 - [Uitbreiding haven van Manta](#)
- ✦ [Handel](#)
 - [Bloemensector](#)
- ✦ [Divers](#)
 - [Correa wint presidentsverkiezingen Ecuador](#)
- ✦ [Activiteitenagenda](#)

PERU

- ✦ Macro-economisch
 - Economische groei neemt af, maar zal naar verwachting niet negatief worden
 - Peru hoog op de ranglijsten
- ✦ Investeringen
 - Makro investeert in Peru
 - Gloria
 - Haven van Paita
 - Bayovar havenproject
- ✦ Handel
 - Vrijhandel
 - Organische bananen
 - Peru Pluimveeland bij uitstek
 - Agrarische missie naar Colombia en Peru
 - Import zuivel en rundersperma in Peru
 - Agrarische sector Peru groeit explosief
- ✦ Activiteitenagenda

VENEZUELA

- ✦ Macro-economisch
 - IMF verwacht daling 2.2% BBP Venezuela in 2009; regering past begroting aan.
- ✦ Investeringen
 - Veiling exploitatie Orinoco olievelden
- ✦ Handel
 - Nederlandse agromissie naar Venezuela
- ✦ Divers
 - Nieuwe wet vergemakkelijkt nationalisaties in Oliesector
- ✦ Activiteitenagenda

REGIONAAL

EU-Onderhandelingen Economisch Akkoord

De Europese Unie onderhandelt met Peru, Colombia en Ecuador over economisch akkoorden met deze landen. Deze akkoorden zullen in de toekomst onderdeel gaan uitmaken van een Associatieakkoord met de Andesgemeenschap. Deze bestaat naast Peru, Ecuador en Colombia ook nog uit Bolivia, maar dat land heeft geen interesse in een economisch akkoord. Venezuela trad in 2006 uit de Andesgemeenschap.

In de economische akkoorden zullen afspraken worden gemaakt over gemakkelijkere markttoegang van producten van beide zijden, via tariefverlagingen en het terugbrengen van niet-tarifaire handelsbelemmeringen. Ook de handhaving van intellectueel eigendom en de bescherming van investeringen zullen onderdeel vormen van de afspraken.

Er hebben inmiddels drie onderhandelingsronden plaatsgevonden. De volgende zal plaatsvinden medio juni a.s. in Bogota. De verwachting is dat de onderhandelingen met Colombia en Peru in de zomer zullen worden afgerond. Ecuador stelt zich tot nu terughoudender op in de onderhandelingen.

50e Jaarvergadering van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelings Bank (IADB) in Medellin

Met de organisatie van de 50e jaarlijkse vergadering van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank (IADB) in Medellin, Colombia, medio april jl. vierde deze financiële instelling haar oprichting een halve eeuw geleden. De bank vertrekt leningen en garanties aan 26 landen in Latijns- Amerika en het Carabisch gebied voor institutionele, economische en sociale ontwikkeling. Ook de private sector wordt ondersteund (zie o.a.

<http://www.internationaalondernemen.nl/zoeken/showbouwsteen.asp?bstnum=163450>)

In 2008 bedroeg het aantal leningen en garanties USD 11, 2 miljard. Nederland is een van de aandeelhouders van de bank. In april jl. is ook China toegetreden als aandeelhouder, waarmee het zijn politieke en economische interesse in de regio onderstreept.

El Tiempo, april 2009 (www.eltiempo.com)

[terug](#)

BOLIVIA

MACROECONOMISCH

BNP Bolivia groeit met 6,1% in 2008. Voor 2009 wordt een groei verwacht van 4 - 5%.

Het BNP van Bolivia is in 2008 met 6,1% toegenomen, de grootste groei sinds 1975. Daarmee kwam de groei in Bolivia uit op twee keer het gemiddelde van de regio. Belangrijke factor van de economische groei was de groei van de mijnbouwsector met 54%. Ook de consumptie nam in 2009 sterk toe. Ondanks de financiële crisis verwacht de Boliviaanse regering een groei van het BNP tussen de 4,6 en 5% in 2009, voornamelijk omdat de crisis Bolivia niet erg lijkt te raken, zo gaf Minister van Financiën Hector Arce aan. De inflatieverwachting voor 2009 is van 9% naar 6,6% bijgesteld. De terugval in buitenlandse overmakingen, die vorig jaar ongeveer 1,1 miljard USD bedroegen, lijkt mee te vallen en

wordt op 10% geschat. De schatting van de economische groei wordt gedeeld door de Centrale Bank van de Andesgemeenschap. Voor 2009 wordt, met name door de lage internationale olieprijs, een forse terugval in de aardgasopbrengsten verwacht en heeft de overheid zijn budgettaire planning reeds moeten aanpassen. Global Insight is minder optimistisch en houdt de groei voor 2009 op 2%. Ook het IMF schat de groei van het BNP in 2009 met 2,2% lager in.

Finanzas.com, 13 april 2009; Latin American Herald Tribune, 28 april 2009; Global Insight, 20 april 2009

INVESTERINGEN

SNS Reaal investeert in microkrediet in Bolivia

Op 21 maart 2009 ondertekenden het Nederlandse SNS Reaal en het Boliviaanse Fortaleza FFP een akkoord over een investering van 2 miljoen USD afkomstig uit het SNS Institutional Microfinance Fund. Volgens Jim Kaddaras van SNS is Fortaleza een professionele instelling met een vernieuwend model voor financiële dienstverlening aan micro en kleine bedrijven in Bolivia. De investering van SNS Reaal maakt een snelle uitbreiding van deze dienstverlening door Fortaleza mogelijk. Volgens Theo Brouwers is investering van SNS Reaal een bewijs van het vertrouwen van internationale investeerders in microfinanciering.

La Razon, 22 maart 2009

Franse en Japanse bedrijven geïnteresseerd in Boliviaans lithium

Op 21 april ontving de Boliviaanse President Morales vertegenwoordigers van de Franse fabrikant van elektrische auto's Bolloré, en het Franse mijnbedrijf Eramet. Bolloré heeft lithium nodig voor de productie van de batterijen die worden gebruikt voor de elektrische auto's die het samen met het Italiaanse Pininfarina produceert. Bolivia beschikt met het 'Salar de Uyuni' over de grootste lithium reserves in de wereld. Het gaat vooralsnog om oriënterende gesprekken. Eerder al maakten de Japanse bedrijven Mitsubishi en Sumitomo, alsook het Zuid Koreaanse LG hun interesse in het Boliviaanse lithium kenbaar. Bolivia zelf heeft aangegeven dat het de absolute controle wil houden over de investeringsprojecten en ten minste 60% van de opbrengst voor zich op zal eisen. Momenteel bouwt het een eigen kleine experimentele productiefaciliteit.

Latin American Herald Tribune, 21 april 2009

Bolivia nationaliseert BP Air

Op de viering van de dag van de arbeid op 1 mei jl. kondigde de President Morales de nationalisering van de Boliviaanse vestiging van BP Air aan. BP Air levert in Bolivia de kerosine voor 6 vliegvelden en heeft ongeveer 100 werknemers in dienst. Binnen 120 dagen dient een onafhankelijke consultant de waarde van de aandelen van BP Air vast te stellen, waarna een overeenkomst over een vergoeding door de Boliviaanse staat zal moeten worden getekend. Volgens President Villagas van het staatsbedrijf YPFB heeft BP Air ingestemd met de overname van de aandelen. De nationalisatie van BP Air is een voortzetting van de nationalisatiepolitiek in de gasector die door President Morales in 2006 werd ingezet. 1 mei is traditioneel een dag waarop volgende stappen in dat proces worden aangekondigd.

Informaciones telecinco.com, 4 mei 2009; Wereldomroep 1 mei 2009

ACTIVITEITENAGENDA

ExpoCruz	18/9 - 29/9	Santa Cruz	Algemene beurs voor nationale en internationale bedrijven uit verschillende sectoren om hun producten en diensten te presenteren aan een breed publiek.	www.fexpocruz.com.bo/expocruz
-----------------	-------------------	------------	---	--

[terug](#)

COLOMBIA

MACROECONOMISCH

Colombiaanse economie komt in recessie terecht

De Colombiaanse economie is in het laatste trimester van 2008 voor het eerst in tien jaar gekrompen. Het Bruto Nationaal Product daalde met 0.7 procent mede ten gevolge van de globale economische crisis. De Colombiaanse economie vertoonde in 1999 voor het laatst een economische krimp (4,6%) als gevolg van de toenmalige economische crisis. Volgens het Colombiaanse bureau voor de statistiek DANE, groeide de economie echter met 2,5% over het hele jaar 2008, ondanks het verlies in de laatste maanden. De recessie is voor een groot deel te wijten aan de terugloop van de industriële output, één van de belangrijkste pilaren van de economie.

De Colombiaanse regering houdt dit jaar rekening met een groei van tussen de 0,5% en 1,5%. Niettemin, is nu al duidelijk dat de export hard geraakt wordt door de teruglopende buitenlandse vraag en dat daardoor de binnenlandse consumptie onder druk komt te staan. Landen als Colombia, welke een constante groei hebben laten zien in de afgelopen jaren, zullen niet ontsnappen aan de wereldwijde crisis.

Eerdergenoemde indicaties worden bevestigd door een significante daling in de industriële output. Tussen februari 2008 en februari 2009 daalde zowel de productie met 7,6% als de totale verkoop met 7,4%, aldus de grootste brancheorganisatie voor de industrie ANDI. In de exportgeoriënteerde subsectoren zoals auto-onderdelen (-29,6%), kleding (-24,7%) en chemische producten (-21,1%) vielen harde klappen. Deze sectoren worden dubbel geraakt, als gevolg van de toegepaste importrestricties van buurlanden als Venezuela en Ecuador. Experts verwachten een nog grotere terugval van de economie in de tweede helft van 2009. Om de effecten van de economische krimp te verminderen heeft de Colombiaanse regering met succes geappelleerd voor een Flexible Credit Line (FCL) van 10,4 US dollar bij het International Monetaire Fonds (IMF).

Portafolio, maart/april 2009 (www.portafolio.com.co)

Sterke devaluatie van de Colombiaanse peso tegenover de dollar

Sinds juni 2008 heeft de Colombiaanse peso een sterke devaluatie doorgemaakt ten opzichte van de Amerikaanse dollar. In die maand had de dollar het laagste niveau in vijf jaar bereikt (1650 peso's – 1 USD). Sindsdien is de waarde van de dollar met meer dan 40% gestegen, onder invloed van de afnemende export, het vertraagde ritme van de buitenlandse investeringen en het verminderde aanbod van buitenlands krediet. Deze devaluatie heeft vooral positieve effecten gehad voor de concurrentiepositie van enkele exportsectoren zoals de bloemensector.

Portafolio, maart 2009 (www.portafolio.com.co)

INVESTERINGEN

Lancering regeringsplan havensector

De Colombiaanse regering heeft een ambitieus plan gelanceerd voor nieuwe infrastructuur in de havensector. Op deze manier wil men de totale capaciteit van de voornaamste haventerminals (Buenaventura, Cartagena, Santa Marta en Barranquilla) verhogen met 14 miljoen ton, van 28 miljoen ton in 2006 naar een totaal 42 miljoen ton per jaar in 2011. De projectie voor de haven van Cartagena is een verdubbeling van 5 naar 10 miljoen en voor de haven van Barranquilla van 10 naar 20 miljoen per jaar. De haven Cartagena biedt op dit moment de meeste internationale routes voor Colombia

aan. Hamburg Süd heeft kortgeleden bekend gemaakt deze haven tot haar operationele centrum te ontwikkelen voor Latijns-Amerika en de Cariben. De havensociëteit van Santa Marta heeft aangegeven in de komende drie maanden een investering van 65 miljoen USD te doen om zo haar aanlegplaats voor vrachtschepen uit te breiden. Dit als onderdeel van een totale investering van 127 miljoen voor expansie van de haven. Voor deze activiteiten is een convenant getekend met Manzanillo International Terminal (MIT).

El Tiempo, april 2009 (www.eltiempo.com)

Ecopetrol groeit als multinational

Het staatsoliebedrijf Ecopetrol is in toenemende mate zijn vleugels aan het uitslaan op de globale oliemarkt. Na de acquisitie van 50% van de Peruaanse oliemaatschappij Petro-tech, de aankoop van het Franse bedrijf Hocol en een meerderheidsbelang van 51% in de olieraffinaderij van Cartagena, zijn de ogen nu gericht op expansie in Egypte, Indonesië en Noorwegen, aldus de vice-president Nelson Navarrete.

Het bedrijf hoopt de productie in de huidige olievelden met 3% te zien groeien dit jaar. De verwachting is dat de totale productie jaarlijks groeit met 12% tot ongeveer 1 miljoen vaten per dag in 2015.

Portafolio, mei 2009 (www.portafolio.com.co)

HANDEL

Succesvolle handelsmissie maritieme sector tussen 11-16 mei naar Nederland

Van 11 tot 16 mei vond in samenwerking met het Nederlands Centrum voor Handelsbevordering (NCH) een handelsmissie voor de maritieme sector plaats vanuit Colombia naar Nederland. Als gevolg van de groeiende export in de laatste jaren is er sterke behoefte in Colombia voor uitbreiding en verbetering van de havensector. Tevens is er grote belangstelling voor logistieke systemen en knowhow om zo een adequaat antwoord te kunnen geven op de verwachte groei van de internationale handel in komende jaren.

De Colombiaanse delegatie bracht onder meer een bezoek aan de Rotterdamse haven, de Maasvlakte en enkele bedrijven als Boskalis, Delft Hydraulics, Damen Shipyards en het STC. Verder vond er een uitgebreide business round plaats met Nederlandse bedrijven en werd door de Colombiaanse ambassade in Den Haag een receptie aangeboden voor de genodigden.

HMA Bogota – Colombia, mei 2009

Agrarische missie naar Colombia en Peru

In opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit organiseert het Nederlands – Colombiaans Centrum voor Handelsbevordering van het NCH van 27 september tot 3 oktober een handelsmissie voor de Agrarische sector en aanverwante sectoren naar Colombia en Peru.

Het doel van de missie is om Nederlandse MKB-bedrijven uit de agrarische sector te ondersteunen bij hun oriëntatie, het versterken van hun positionering en hen in contact te brengen met geïnteresseerde handelspartners op de Peruaanse en Colombiaanse markt. Beide landen hebben reeds jaren een sterke economische groei en hebben behoefte aan een ontwikkelslag in de landbouwsector om aan nationale en internationale vraag te kunnen voldoen.

Nederlands Centrum voor Handelsbevordering (NCH), mei 2009

ACTIVITEITENAGENDA

Informatie-bijeenkomst	25/6	Den Haag	Informatie agrarische handelsmissie naar Colombia en Peru. Contactpersoon: Roxana de Raad, rderaad@nchnl.nl	www.handelsbevordering.nl
EIC Energy Congress	8/7 - 10/7	Medellín	3rd Annual Energy Congress Andean Region & Central America – Jaarlijks evenement voor de regionale energiebranche.	www.eiccongress.com
Agro Expo	16/7 - 27/7	Bogotá	Grootste beurs voor de landbouwsector in Colombia.	www.agroexpo.com
Sala logística de las Américas	4/8 - 6/8	Bogotá	Internationale specialistische beurs voor Latijns Amerika op gebied van logistieke diensten, infrastructuur en transport.	www.salalogistica.com.co
Agrarische Missie	27/9 - 3/10	Colombia en Peru	Agrarische handelsmissie naar Colombia en Peru, van belang voor land- en tuinbouw, veeteelt, voedselverwerking en verpakking, en toeleverende bedrijven in alle sectoren.	www.handelsbevordering.nl
Proflora	30/9 - 2/10	Bogotá	Belangrijkste bloemenbeurs voor het Zuid-Amerikaanse continent. Interesse in Nederlandse participatie betreffende nieuwe tendensen en technologieën.	www.proflora.org.co
Expo-Mares	14/10 - 16/10	Bogotá	Internationale expositie en congres op het gebied van maritieme en fluviale ontwikkelingen	www.expomares.org
Colombia Petroleum	1/12 - 4/12	Bogotá	Nieuwe thematische beurs voor de oliebranche en toeleverende bedrijven.	www.colombiapetroleumshow.com

[terug](#)

ECUADOR

MACROECONOMISCH

Economische verwachtingen 2009

De val van de olieprijs, evenals de teruggelopen remesas (inkomende buitenlandse valuta van individuen om niets) zorgen – bij gelijkblijvende consumptie - voor druk op de dollar. Toch is de tijdens de verkiezingscampagnes hooglopende discussie over de noodzaak, dreiging of wenselijkheid om de dollar weer af te voeren als nationale geldeenheid (desdolarisatie) voorlopig geluwd. De regering heeft aangegeven dat de sociaaleconomische kosten van desdolarisatie te hoog zijn. Waarschijnlijk acht zij die hoger dan de mogelijke politieke en electorale winst ervan. Overigens, dat de consumptie, m.n. ook van buitenlandse goederen, op hetzelfde niveau blijft, doet vermoeden dat er nog een andere geldinstroom in de economie is, die zich aan de waarneming onttrekt en die eveneens zorgt voor afname van de druk op de dollar.

Vanwege de dolarisatie ontbreekt het de regering aan financiële instrumenten als wisselkoers en rentevoetbepaling. De wisselkoersval van in Colombia, Venezuela en Peru maakte de Ecuadoraanse export in dollars plotseling veel duurder, vandaar dat in oktober 2008 gegrepen werd naar importrestricties. Die hebben echter niet geleid tot de verwachte vermindering van het tekort op de betalingsbalans. De import is maar met 1,6% afgenomen, terwijl de export terugliep met een alarmerende 44%! Hierdoor laat de betalingsbalans in het eerste kwartaal 2009 een zeer groot tekort zien (export 1000 miljoen / import 3000 miljoen).

De begroting 2009 is gemaakt op de veronderstelling dat de internationale (Brent) olieprijs in 2009 gemiddeld USD 50 zou bedragen. Het gemiddelde tot nu toe ligt daar ver onder, maar de prijs is inmiddels boven de USD 50, dus er is gerede kans dat het verwachte jaargemiddelde toch wordt gehaald. Dat betekent dat er geen of weinig begrotingstekort zal optreden en dat betekent weer dat de druk op de dollar niet verder toe zal nemen. Er is zeker cash nodig en de regering is in onderhandeling niet met IMF of WB, maar met IDB, CAF en Fondo de Reserva voor in totaal USD 1,5 miljard en van China wordt iets gelijks verwacht.

De industriële productie zal in 2009 verder terug lopen. De al jaren achterblijvende investeringen in de oliesector zullen nog jarenlang negatief uitwerken op de olieproductie en Ecuador produceert nu al 8% minder dan het toegewezen OPEC quotum. De verwachting in de mijnbouw echter is dat deze juist gaat opleven na de grote productieluwte van de laatste twee jaar. De inflatie in 2009 was 9%, gedaald tot 6,5% in het eerste kwartaal 2009. De gemiddelde actieve rente blijft rond 10% schommelen. De officiële werkloosheid is niet toegenomen (schommelt rond de 8%) evenmin zo de verborgen werkloosheid (42%).

Als de vermindering van de wereldvraag naar bananen en visproducten beperkt blijft, verwacht men de krimp van de Ecuadoraanse economie in 2009 rond de 1% te kunnen houden.

HMA Quito – Ecuador

INVESTERINGEN

Uitbreiding haven van Manta

Het miljoenencontract voor de constructie van uitbreiding en vernieuwing van Ecuador's tweede haven Manta (1 miljoen ton vracht) met het Hong Kong based bedrijf Hutchinson is in januari 2009 beëindigd. APM heeft de teugels weer in handen genomen. Er is een trust gevormd en men is doende de vele onderdelen van het totaalcontract apart uit te besteden.

HANDEL

Bloemensector

Grote bezorgdheid beheerst de bloemensector in Ecuador. Terwijl er in 2009 nog sprake was van een stijging van 1,4% viel de verkoop in dit kwartaal met 40%. Export organisatie Exploflores verwacht voor 2009 een daling van de verkoop van Ecuadoraanse bloemen (2008: 150 duizend ton) van misschien wel 20%.

DIVERS

Correa wint presidentsverkiezingen Ecuador

Rafael Correa heeft op 26 april 2009 de presidentsverkiezingen in Ecuador gewonnen. Dat betekent dat veranderingen in de Ecuadoraanse samenleving – en vooral in de economie – worden voortgezet. In het kort komt dat neer op hogere sociale uitgaven, toenemende staatscontrole en een poging om meer lokaal te produceren. De markt heeft niet gereageerd op de uitslag van de verkiezingen, deels omdat die geen verrassing inhielden en deels omdat de buitenlandse en privé investeringen zich al op een minimum niveau bevinden.

ACTIVITEITENAGENDA

Compu Guayaquil	2/7 - 5/7	Guayaquil	Internationale beurs voor computerproducten, hardware, software en Internet.	
Quito Construcción 2009	8/7 - 12/7	Quito	Internationale beurs voor de bouwsector, op het gebied van ruwe materialen, machines, gereedschap, technologie, bouwprojecten en financiering.	http://www.hppexhibitions.com/construction/2009/ecuador/
Expo WorldCargo	12/8 - 14/8	Quito	Beurs op het gebied van transport, cargo, logistiek, internationale infrastructuur en de belangrijkste nationale en internationale bedrijven in de sector.	www.expoworldcargo.org
International Tourism Fair - FITE	17/9 - 20/9	Guayaquil	Internationale beurs voor de toeristische sector, de grootste in de regio.	www.fite.info
Agriflortec	24/9 - 26/9	Quito	Innovaties op het gebied van de bloemensector in Ecuador.	
Segur2009	1/10 - 4/10	Quito	Beurs betreffende zekerheid op fysiek, elektronisch, industrieel en persoonlijk vlak, verzekeringen, publieke zekerheid en weerstand.	http://www.cemexpo.com.ec/index.php?option=com_content&task=view&id=94&Itemid=106
Guayaquil Construye 2009	7/10 - 10/10	Guayaquil	Internationale beurs voor de bouwsector, met betrekking tot ruwe materialen, machines, gereedschap, technologie, bouwprojecten en financiering.	http://www.hppexhibitions.com/construction/2009/quayaquil/
Construction, Decor and Real Estate Exhibition	10/12 - 13/12	Cuenca	Expo met betrekking tot de bouwsector, voor nationale en internationale producenten en kopers van ruwe materialen, machines, gereedschap, technologie, bouwprojecten en financiering.	http://www.hppexhibitions.com/construction/2009/cuenca/

[terug](#)

PERU

MACROECONOMISCH

Economische groei neemt af, maar zal naar verwachting niet negatief worden

De gevolgen van de internationale crisis zijn ook in Peru merkbaar. Sinds oktober 2008 remt de economische groei af, hoewel deze over heel 2008 genomen nog een recordhoogte van 9,8% bereikte.

De waarde van Peru's export is gedaald als gevolg van een daling van wereldmarktprijzen voor mineralen, die 80% van Peru's export vormen. Ook door de teruggang in de wereldhandel en de afgenomen vraag uit de VS en China, Peru's belangrijkste handelspartners, is de export van Peruaanse landbouwproducten als asperges en tropische vruchten en textielproducten, afgenomen in de afgelopen maanden. Schattingen over het effect voor de export in 2009 variëren van een teruggang van 15 tot 20%, wat een daling zou betekenen van USD 32 miljard in 2008 naar USD 24 miljard in 2009. Daling van wereldmarktprijzen voor mineralen heeft (buitenlandse) investeerders al doen besluiten investeringsprojecten in Peru uit te stellen. De omvang van uitgestelde investeringen zal echter pas in de loop van 2009 duidelijk worden. Men verwacht een aanzienlijk lagere groei van de particuliere investeringen in 2009 (8% tegenover 25% in 2008). Publieke investeringen zullen echter flink groeien, ook als gevolg van de stimuleringsmaatregelen die de regering heeft getroffen. De constructiesector (o.a. wegen en woningen) deed het als gevolg daarvan dan ook goed in het eerste semester van 2009 (groei van 5%).

Afnemende mineralendelving heeft ook gevolgen voor de belastinginkomsten. In december 2008 liepen bijvoorbeeld de opbrengsten uit de vennootschapsbelasting al terug met 20%.

De overmakingen van Peruanen vanuit de VS en West-Europa naar familieleden in Peru zullen afnemen, hetgeen een negatieve invloed zal hebben op consumptie-uitgaven van lagere inkomens. Het toerisme, belangrijke inkomstenbron voor Peru, zal, naar verwachting eveneens teruglopen. KLM, tot de crisis met bijna 100% bezetting op de dagelijkse vluchten, zag zich al genoodzaakt vluchten te schrappen.

Maar Peru bevond zich in een goede uitgangspositie door meer dan vijf jaren van achtereenvolgende grote economische groei en verstandig macro-economisch beleid. Zo heeft het bijv. buitenlandse reserves van USD 31 miljard. De verwachtingen nu zijn dat de economie in 2009 niet zal krimpen. IMF houdt het in zijn laatste rapport op een groei van 3,5 % voor Peru, waarmee het behoort tot de best presterende economieën in de regio.

HMA Lima – Peru, mei 2009

Peru hoog op de ranglijsten

Volgens de Economist Intelligence Unit is Peru na Chili, Mexico en Brazilië het vierde land in Latijns-Amerika qua business klimaat. Op de wereldwijde ranglijst staat Peru op de 47^e plaats van 82 landen, Chili, Mexico en Brazilië resp. op plaatsen 15, 35 en 39.

Het weekblad Latin Business Chronicle, uitgegeven in de VS, kent Peru een derde plaats toe in Latijns-Amerika, na Chili en Panama. Busienss Chronicle gebruikt indicatoren als de macro-economische, bedrijfseconomische en politieke omstandigheden en oordeelt dat Peru beschikt over het beste macro-economische klimaat in Latijns-Amerika.

Dagblad El Comercio, 7 mei 2009, Semana Economica 21 mei 2009

INVESTERINGEN

Makro investeert in Peru

SHV zal ongeveer USD 100 miljoen investeren in de opening van 15 Makro-groothandels in Peru. Het eerste filiaal zal eind 2009 in Lima haar deuren openen.

Diverse Peruaanse dagbladen, maart 2009

Gloria

De Gloria Groep, een industrieel conglomeraat dat onder andere melk- en melkproducten (78 % aandeel op de Peruaanse markt), papier en karton en cement produceert, met een omzet in 2007 van USD 425 miljoen, heeft aangekondigd dat het in 2009 USD 200 miljoen zal investeren in haar faciliteiten in Peru, o.a. in de uitbreiding van melk- en cementfabrieken in het hele land.

Semana Economica, april 2009

Haven van Paita

Het consortium Terminales Portuarios Euroandinos heeft de concessie voor exploitatie van de staatshaven van Paita, in het noorden van Peru, gekregen. Via deze haven, de tweede van Peru, worden nu vooral ingeblikte en bevroren vis, vismeel, visolie, fruit (bananen, mango's) en garnalen in blik en katoen geëxporteerd. Het consortium bestaat uit de bedrijven Tertir Terminais uit Portugal en Cosmos en Translei, beide uit Peru. De concessie is voor dertig jaar en het winnende consortium zal USD 150 miljoen investeren in de

modernisering van de haven. De capaciteit van de haven, die nu 120.000 TEU per jaar overslaat, zou in dertig jaar minimaal moeten verdrievoudigen. Het Nederlands ingenieursbureau Haskoning zal in opdracht van het exploiterende consortium het ontwerp voor de modernisering maken. Later dit jaar zal Proinversion, het Peruaanse agentschap voor het aantrekken van buitenlandse investeringen, (www.proinversion.gob.pe) de tender voor de zeehaven van Pisco uitschrijven.

Dagblad el Comercio, 31 maart 2009

Bayovar havenproject

Het Braziliaanse bedrijf Vale de Brasil, zal aan de noordkust van Peru, in Bayovar, een haven aanleggen voor de export van fosfaten. Het Braziliaanse bedrijf Odebrecht is belast met de constructie van het project dat in 2011 zal worden opgeleverd. Men verwacht 3.9 miljoen ton fosfaatconcentraat via de haven te exporteren.

Semana Economica, april 2009

HANDEL

Vrijhandel

Om de opening en uitbreiding van de buitenlandse markten voor zijn producten te realiseren streeft de Peruaanse regering naar het afsluiten van meer vrijhandelsverdragen, naast de verdragen met de VS, Canada, Thailand en Singapore. Op 28 april jl. werd het handelsverdrag met China ondertekend, Peru's tweede handelspartner na de VS.

Met het verdrag zal ca. 80% van de door Peru geëxporteerde producten, waaronder 330 agrarische producten, tegen een nultarief vrije toegang krijgen tot de Chinese markt. Het verdrag zal naar verwachting begin 2010 in werking treden. Ook met andere Aziatische landen wordt onderhandeld. Recent vond de tweede onderhandelingsronde plaats met Zuid-Korea en de onderhandelingen met Japan worden eind mei 2009 gestart. Met de EU wordt, net als door Ecuador en Colombia, ook onderhandeld over een economisch akkoord (zie kopje regionaal).

Dagbladen El Comercio /Gestion, april/mei 2009

Organische bananen

Peru exporteerde in 2008 organische bananen met een totale waarde van USD 45,5 miljoen, waarmee het de grootste exporteur was van deze bananen. De Dominicaanse republiek volgt op de tweede plaats met een exportvolume van USD 42,5 miljoen.

Semana Economica, april 2009

Peru Pluimveeland bij uitstek

In "Berichten Buitenland - Sector Special: Pluimveehouderij" van april 2009 wordt de pluimveesector van Peru uitgelicht. Deze sector heeft een aandeel van 24% in de agrarische sector van Peru. De productie van pluimveevlees en eieren is de afgelopen 10 jaar bijna verdubbeld. Concreet wordt behoefte aan broedmachines en slacht- en verwerkingslijnen geconstateerd. Dit artikel kunt u downloaden via onderstaande link.

http://www.nlgovlim.com/images/berichten_buitenland_special_april_2009_peru.pdf

HMA Lima – Peru, april 2009

Agrarische missie naar Colombia en Peru

[naar bericht](#)

Import zuivel en rundersperma in Peru

Op 20 februari 2009 zijn in het Peruaanse Staatsblad de zoosanitaire eisen voor de import van zuivelproducten voor humane en voor dierlijke consumptie uit Nederland gepubliceerd, waarmee een langdurig proces van onderhandelingen werd afgesloten. Import is nu in principe toegestaan voor alle in Nederland erkende bedrijven die de eisen naleven. SENASA, de bevoegde Peruaanse autoriteit op dit gebied, ontvangt regelmatig geactualiseerde lijsten van erkende bedrijven uit Nederland en controleert bij alle inkomende producten of de producent/exporteur inderdaad op de lijst van erkende bedrijven voorkomt. Het verdient aanbeveling uw importeur dit van te voren te laten nagaan.

Import geschiedt op basis van het nieuwe bindende gezondheidscertificaat. De certificaten en instructies voor de zuivelexport naar Peru zijn te vinden op de website van [VWA](#), nadere informatie bij het [Veterinair Informatie Punt](#).

Voor rundersperma zijn de onderhandelingen over een bindend certificaat in een afrondend stadium waardoor import binnenkort mogelijk zal worden; tot op heden is invoer van Nederlands rundersperma in Peru niet toegestaan.

HMA Lima – Peru, mei 2009

Agrarische sector Peru groeit explosief

De geografische kenmerken van Peru met 3 zeer verschillende natuurlijke zones: de woestijnachtige kuststreek, het Andesgebergte en het regenwoud, bieden een veelheid aan klimaten en een grote biodiversiteit waardoor het mogelijk is een grote verscheidenheid aan natuurlijke producten te oogsten. De woestijnen langs de kust gelegen tussen de koude Humboldtstroom en het Andesgebergte vormen als het ware een natuurlijke kas, met stabiele temperaturen en zonder regen. Sommige regio's zijn geschikt om het hele jaar door te zaaien en van verschillende producten zijn meerdere oogsten per jaar mogelijk. Een en ander biedt goede uitgangspunten voor de productie van zaden en organische producten.

De laatste jaren zijn duizenden hectaren aan het landbouwareaal toegevoegd door grootscheepse irrigatieprojecten. De productie is de laatste jaren explosief gestegen in alle agrarische sectoren (gemiddelde groei 20% per jaar) door de stijgende interne vraag, mogelijk gemaakt door de toegenomen koopkracht dankzij de economische groei, en de sterk stijgende export.

De land- en tuinbouw is zeer exportgeoriënteerd. Traditionele export betreft koffie, suiker en vismeel. De niet-traditionele export is enorm gegroeid en wordt aangevoerd door de asperges waarvan Peru inmiddels de grootste exporteur ter wereld is. Ter illustratie: de export van vers fruit bedroeg in 1998 USD 20 mln. en in 2008 USD 378 mln. Overige belangrijke exportproducten zijn avocado's, mango's, bananen, cacao, tangelo en mandarijnen, artisjokken, druiven, bonen, olijven, uien, diervoeder en koekjes. Nederland is van de derde plaats als afnemer voor de niet-traditionele agrarische producten in 2008 in het eerste kwartaal van 2009 doorgeschoven naar een prominente tweede plaats, achter de VS.

In de veeteeltsector is de interne vraag zodanig gestegen dat de enorme productiestijgingen vrijwel geheel intern worden geconsumeerd en Peru nog steeds netto-importeur van zuivel en vlees is. De export beperkt zich tot geëvaporeerde melk en kalkoenvlees, maar belangstelling voor export is groot.

De structuur van de afzetmarkt ondergaat ook snelle wijzigingen. Pas sinds enkele jaren kent Peru supermarktkanalen. Dit en de toegenomen export heeft de kwaliteitseisen sterk verhoogd. In de eerste fase van de groei richtte men zich op het uitnutten van de bestaande productiecapaciteit. Inmiddels is men echter aan het investeren in uitbreiding van de capaciteit en technologische vernieuwingen om aan de hogere eisen te kunnen voldoen.

HMA Lima – Peru, op basis van Proinversion, PromPeru en ADEX, mei 2009

ACTIVITEITENAGENDA

Informatie-bijeenkomst	25/6	Den Haag	Informatie agrarische handelsmissie naar Colombia en Peru. Contactpersoon: Roxana de Raad, rderaad@nchnl.nl	www.handelsbevoording.nl
Expo Alimentaria Peru 2009	9/9 - 11/9	Lima	Internationale voedingsmiddelenbeurs - Voeding en Dranken (vers, bewerkt, diepvries, gedroogd, sap, drank, zuivel, vlees, olie, pastas, brood en koekjes, snoep en chocola, snacks), vis, ingrediënten (kruiden, specerijen, smaak- en kleur) - PerúNatura (ecologische producten) - Machines voedingsindustrie; diensten	www.expoalimintariaperu.com
PERUMIN - 29th International Mining Convention	14/9 - 18/9	Arequipa	Een van de belangrijkste mijnbouwevenementen van Latijns-Amerika, omvat onder andere de Mining Technology Exhibition 2009 (EXTEMIN 2009), de belangrijkste beurs in Latijns-Amerika op het gebied van mijnbouwtechnologie.	www.convencionminera.com

Agrarische Missie	27/9 - 3/10	Colombia en Peru	Agrarische handelsmissie naar Colombia en Peru, van belang voor land- en tuinbouw, veeteelt, voedselverwerking en verpakking, en toeleverende bedrijven in alle sectoren.	www.handelsbevordering.nl
Yente missie	10/10 - 17/10	Nederland	Peruaanse en Boliviaanse vrouwelijke ondernemers bezoeken Nederland. Matchmaking, seminar en workshops.	www.yente.org/
International Asparagus Symposium	29/10 - 1/11	Lima	Symposium voor asperge industrie en onderzoek wereldwijd, over recente ontwikkelingen in het verbouwen van asperges, onderzoek, biotechnologie, marketing, ziektes en plagen.	www.ias2009peru.com
Expo Pesca 2009	12/11 - 14/11	Lima	Tweejaarlijkse internationale beurs voor visserij en aquacultuur	www.thaiscorp.com/expopesca_new/

[terug](#)

VENEZUELA

MACROECONOMISCH

IMF verwacht daling 2.2% BBP Venezuela in 2009; regering past begroting aan.

Na vier jaar onafgebroken groei van het Venezolaanse BBP, verwacht het IMF voor 2009 een krimp van 2,2%. De inflatie over 2009 wordt geschat op 36%. Minister Alí Rodríguez van Economische Zaken gaat echter uit van een groei van 1 a 2 % van het BBP en een inflatiecijfer van minder dan 20%.

Met het oog op de dalende olie-inkomsten (-33% in het 1e kwartaal van 2009) heeft de regering evenwel haar begroting aangepast. Olie is Venezuela's belangrijkste exportproduct, wat 94% van alle export voor zijn rekening neemt. De daling van olie-inkomsten heeft een gat van USD 16 miljard in de begroting geslagen. De volgende maatregelen neemt de regering om het gat te dichten: verlaging van overheidsuitgaven van USD 1 miljard, USD 10 miljard extra wordt geleend van nationale banken en het Btw-tarief is verhoogd van 9% tot 12%. Daarnaast wordt het minimumloon in twee stappen verhoogd met 21% om de koopkracht te stimuleren.

Of deze maatregelen voldoende zullen zijn om een recessie te voorkomen wordt door experts betwijfeld. Zij zien steeds meer tekenen die op een recessie wijzen, zoals de krimp van de industriële productie (0,87% van januari 2008 t/m januari 2009), een daling van 0,54% van het totaal aan verleende kredieten door banken in het 1e kwartaal van 2009, een krimp van 0,4% van de geldhoeveelheid in circulatie sinds december 2008 en de door de inflatie aangetaste koopkracht van de bevolking.

VenEconomy Monthly, maart 2009 (www.veneconomia.com); El Universal, 21 april 2009/5 mei 2009 (www.eluniversal.com); Wall Street Journal, 22 april 2009 (www.wsj.com)

INVESTERINGEN

Veiling exploitatie Orinoco olievelden

Binnen enkele maanden zal duidelijk worden welke buitenlandse oliemaatschappijen samen met staatsoliebedrijf PDVSA de vier 'Carabobo' olievelden in de Orinoco-gordel zullen exploiteren. De oliereserves in dit gebied worden geschat op meer dan 200 miljard vaten olie en vormen daarmee één van de grootste oliereserves ter wereld. Men verwacht dan ook tot 800 000 vaten ruwe olie te produceren per dag. Met exploitatie van deze vier olievelden zou de dagproductie van olie in Venezuela stijgen tot ruim drie miljard vaten per dag.

Negentien bedrijven (waaronder Shell, BP en Chevron) hebben het 'datapack' gekocht, dat nodig is om de projecten te kunnen evalueren. Het Franse Total en het Chinese CNPC hebben al aangegeven om deel te nemen aan de projecten. De oliemaatschappijen hebben tot eind juli de tijd om een bod uit te brengen. In augustus wordt door het Ministerie van Energie en Olie bekendgemaakt welke bedrijven in de vorm van een joint venture met PDVSA de olievelden zullen exploiteren.

El Universal, 15 april 2009 (www.eluniversal.com);

Business News Americas, 23 maart 2009

(www.bnamericas.com)

HANDEL

Nederlandse agromissie naar Venezuela

Van 8 tot 13 maart jl. vond een Nederlandse landbouwmissie naar Venezuela plaats, georganiseerd door het Nederlands Centrum voor Handelsbevordering. Twaalf Nederlandse bedrijven (o.a. Stork Food Systems, Dalsem en Ostra International), met name actief op het gebied van aardappelteelt, kassenbouw en kunstmatige inseminatie, namen deel aan de missie. De kennis waarover deze bedrijven beschikken wat betreft landbouwtechnologie blijkt zeer gewild in Venezuela. De huidige Venezolaanse regering heeft het streven naar voedselsoevereiniteit tot één van de speerpunten van beleid gemaakt en ziet het moderniseren van de landbouwsector met behulp van onder meer Nederlandse expertise als noodzakelijk om dit doel te bereiken. De missie was dan ook een succes: niet alleen was er veel belangstelling van lokale bedrijven en overheden, ook werden concrete resultaten geboekt: twee 'letters of intent' werden getekend: één over de opzet van een aardappelopslag plaats en één over de begeleiding van de aardappelteelt. Daarnaast wist CRV (kunstmatige inseminatie) een overeenkomst te sluiten over de verkoop van 80000 doses sperma. De verschillende projecten zullen gerealiseerd worden in samenwerking met de CVA, de overheidsorganisatie voor de ontwikkeling van de landbouw in Venezuela.

HMA Caracas – Venezuela

DIVERS

Nieuwe wet vergemakkelijkt nationalisaties in oliesector

Het Venezolaanse Parlement heeft een wet aangenomen die de regering in staat stelt service bedrijven in de oliesector te onteigenen. In tegenstelling tot eerdere wetgeving biedt de nieuwe wet bedrijven geen ruimte voor internationale arbitrage. Tot op heden zijn op basis van de nieuwe wet 39 bedrijven onteigend. Er zijn nog geen mededelingen gedaan wat betreft de hoogte en vorm schadeloosstelling van de bedrijven.

Slechts enkele uren na het aannemen van de wet werden reeds de eerste bedrijven die actief zijn rond het Maracaibo meer in de westelijke staat Zulia onteigend en overgenomen door personeel van staatsoliemaatschappij PDVSA. President Hugo Chávez verklaarde de maatregel genomen te hebben om minder afhankelijk te zijn van buitenlandse bedrijven, die volgens hem te hoge prijzen rekenen voor de verleende diensten en herhaaldelijk de contractvoorwaarden schonden. De servicebedrijven ontkennen dit en stellen daar tegenover dat PDVSA zeer grote betaalachterstanden heeft, waardoor het onverantwoordelijk was de diensten te blijven verlenen.

El Universal, 8 mei 2009 (www.eluniversal.com); *El Nacional*, 15 mei 2009 (www.el-nacional.com)

ACTIVITEITENAGENDA

Expo Construcción Táchira 2009	25/6 - 28/6	Pueblo Nuevo	Eerste beurs voor de bouwsector in de staat Táchira, over de laatste ontwikkelingen op het gebied van design, bouw, technologie en stedenbouw, met de nadruk op het thema 'duurzaam bouwen'.	http://expoconstrucciontachira.com/
20e Latin American Petroleum Show	30/6 - 2/7	Maracaibo	Hét jaarlijkse internationale evenement voor de olie- en gasindustrie in Venezuela, één van de belangrijkste oliebeurzen ter wereld.	http://www.conapri.org/ArticleDetailV.asp?articleid=245809&CategoryId2=14547
Expo Logística 2009	30/9 - 2/10	Caracas	Eerste Venezolaanse congres van de Transport en Logistiek sector over de nieuwste ontwikkelingen in nationale transportsector, recente veranderingen in wetgeving, technologische innovaties en ontwikkelingen op de wereldmarkt.	http://www.expologistica.com.ve/

[terug](#)